CHRISTUS VIVIT

KATECHÉZY INŠPIROVANÉ POSYNODÁLNOU APOŠTOLSKOU EXHORTÁCIOU

PÁPEŽA FRANTIŠKA

RADA PRE MLÁDEŽ A UNIVERZITY KBS

«MLADÝ ČLOVEK STOJÍ NA OBOCH NOHÁCH PODOBNE AKO DOSPELÍ, ALE NA ROZDIEL OD DOSPELÝCH, KTORÍ ICH MAJÚ PARALELNE VYSTRETÉ, MLADÝ ČLOVEK MÁ VŽDY JEDNU NOHU PRED DRUHOU, PRIPRAVENÝ VYRAZIŤ»

CHRISTUS VIVIT 139

PÁPEŽ FRANTIŠEK

3. KATECHÉZA
VY STE BOŽIE TERAZ

ÚVOD

Mladí sú našou budúcnosťou. To je tvrdenie, ktoré sme počuli už veľakrát. Svätý Otec František však hovorí mladým: "Vy ste Božie teraz". Taký je aj názov tretej kapitoly, a preto aj katechézy z cyklu Christus Vivit. Tú pripravil otec Branislav Kožuch, ktorý pôsobí v Oravskom centre mládeže na Ústí a zároveň vedie Inštitút na podporu a rozvoj mládeže V.I.A.C. v Trstenej. Katechéza vedie mladých k vnímaniu vlastnej hodnoty a následne k novému pohľadu na hodnotu druhých ľudí.

INFORMÁCIE PRE ANIMÁTORA

Prirodzene sa tu strieda hovorený text s aktivitou. Pred začiatkom katechézy je nutné si pripraviť: dataprojektor, notebook, reproduktory (v prezentácii sú videá), Bibliu, papierovú pásku, vytlačiť si prílohy (Príloha č. 1- pre všetkých ľudí, Príloha č. 2 - jednu do skupinky, Prílohu č. 3 - dostane každý účastník), fliptchart (alebo tabuľa).

CIEĽ

- spoznať, že hodnota ľudského života je v tom, že Boh ho stvoril a nie v tom, koľko človek váži, koľko radosti či smútku zažíva
- uvedomiť si Boží postoj vernosti voči životu mladých
- upevniť v mladých nádej uprostred toho, čo žijú a búrať v nich postoj rezignácie a znechutenia
- povzbudiť ich k postoju dôvery voči Bohu, v ktorej sa rodí ochota žiť

AKTIVITA

V miestnosti papierovou páskou urobíme čiaru z jednej strany na druhú.

Bude symbolizovať mierku jednotlivých charakteristík (napríklad nakoľko sa mi páči na Slovensku), konce tejto čiary symbolizujú 100 % charakteristík tvrdení (úplne sa mi páči – vôbec sa mi nepáči...).

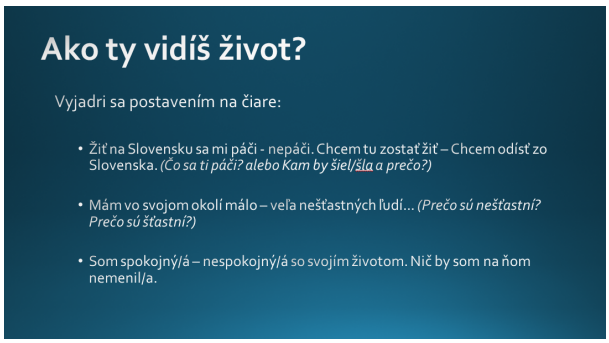

Animátor prečíta výrok, vysvetlí, čo predstavujú konce čiary, a mladí sa postavia podľa toho, nakoľko s tvrdením súhlasia. Zostávajú stáť na mieste a nasleduje reflexia, v ktorej animátor vyberie niekoľkých a opýta sa ich na vysvetlenie, prečo sa postavili na dané miesto.

3. KATECHÉZA
VY STE BOŽIE TERAZ

PREZENTÁCIA

<u>Príbeh Ježišovho narodenia</u>
Zmyslom je ukázať, že narodenie Ježiša je Bohom chcená a riadená udalosť, a pri tom je plná udalostí, ktoré navonok vyzerajú skôr ako chyby.

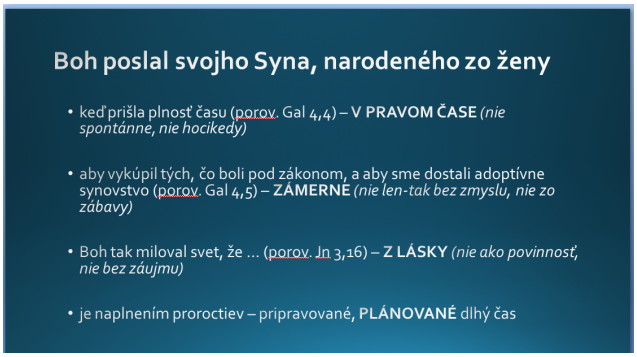

Udalosti okolo Ježišovho narodenia: Jozef chce Máriu prepustiť, nemajú normálne miesto v Betleheme, nikto nečaká jeho narodenie, nikto neoslavuje jeho narodenie, zabíjanie neviniatok, útek do Egypta.

Odkaz: Božie príbehy nemusia byť o dokonalých okolnostiach a podmienkach, ale vždy sú o Božom konaní. A to je dokonalé. Lebo Boh nerobí chyby.

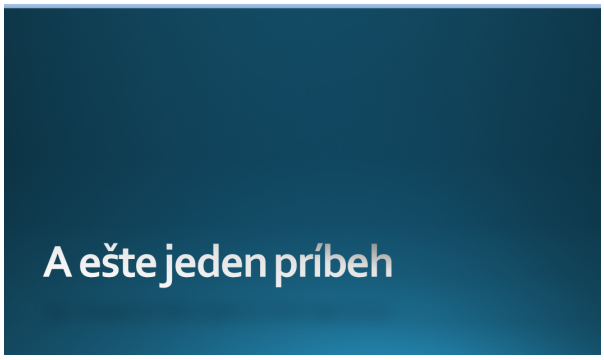

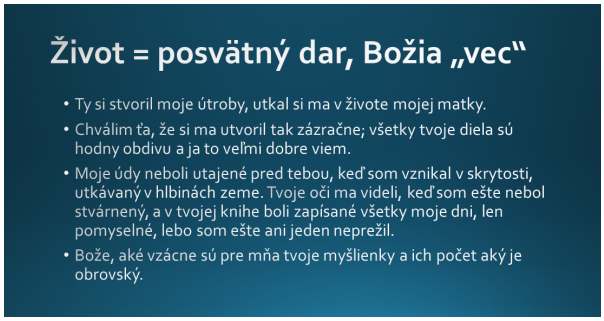

Prepojenie na narodenie každého človeka (**slajd 10**). Počas videa animátor pripomína mladým ľuďom:
- zrod života je posvätný okamih, nie je to záležitosť techniky a sexu;
- nie je to žiadna náhoda, aj keď človek si s tým nevie úplne poradiť – je to Bohom chcená chvíľa;
- niekoho ten okamih prekvapí, niekedy pozitívne, inokedy negatívne, niektorí sa ho snažia odstrániť ako chybu, iní na neho dlho čakajú, pravda je však len jedna – Boh dáva život a dáva ho zámerne, úmyselne;
- život človeka nie je chybou, zlyhaním, náhodou – hoci reakcie na počatie/narodenie sú rôzne – je to okamih zvrchovaného Božieho konania
- Boh všetko tvorí z lásky, aj keď to tvorí inak a inokedy, ako my chceme – a všetko, čo stvorí, je dobré;
- na záver Ž 139 (**slajd 11**).

3. KATECHÉZA
VY STE BOŽIE TERAZ

Ďalšie slajdy – Nik a nič nemôže zmeniť túto pravdu.

Je absolútna. Neovplyvňuje ju:

- ani miesto (**slajd 12**);
- ani doba (**slajd 13**);
- ani situácie (**slajd 14)**;
- ani nálady (**slajd 15**).

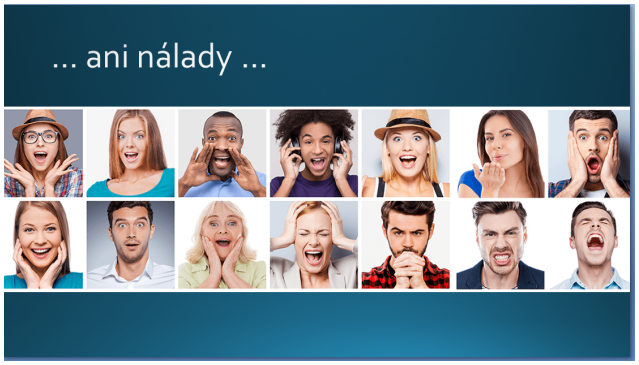

Na záver zopakovanie cez poukázanie na to, aký je Boh, ktorý je autorom ľudského života a ani po narodení na človeka nezabúda. Kto dovolí písať príbeh svojho života Bohu, kto neprevezme „autorstvo" do svojich rúk, ten zažíva práve to, čo je na **slajde 16**. Zažíva to cez situácie pekné a radostné, ktoré napĺňajú jeho túžby a sny, ale aj cez situácie, ktoré ho prekvapia, nepotešia ho a možno sklamú...

Slajd 17 – Táto pravda je nielen o šťastných ľuďoch, ale aj tých, čo to majú v živote ťažšie. A hoci mladý človek vo svojom vnútri prežíva rôzne búrky, zmätenia, zažíva rôzne situácie, mnohému nerozumie, nemá odpovede na otázky, chýba mu vysvetlenie (obrázok búrky), stále je to pravda. Hoci sa mu zdá, že ten život nie je dobrý, lebo si ho vie predstaviť lepší a krajší, vie, čo všetko by zmenil a ako by to malo byť. Boh sa nepomýlil. **Sv. otec hovorí: *„Srdce mladého človeka je svätá zem..."***

Slajd 18 – A nie je to vôbec všeobecné tvrdenie. Platí o každom človeku (nie mládež, ale konkrétny mladý človek). Animátor rozdelí mladých do menších skupín, rozdá im papier (Príloha č. 1) s tvárami ľudí a zadá úlohu:

- Vyberte si z obrázkov tri a spomeňte si pri nich na svojich kamarátov, ktorých ste zažili takto „sa tvárit". Podeľte sa s ostatnými v skupine, kedy to bolo, čo to bola za udalosť.

Pozor – každý obrázok tváre môžu vybrať iba raz.

3. KATECHÉZA
VY STE BOŽIE TERAZ

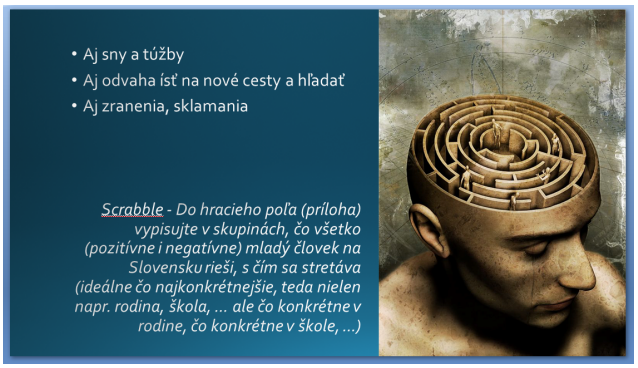

Slajd 20 – Všetko, čo pomenovali v skupinách, mladí zažívajú. Patrí to k mladému človeku: sny aj túžby, odvaha meniť, odvaha ísť na nové cesty, hľadať pravdu, odpovede... S tým sú spojené zranenia a sklamania, ktoré zažívajú. Ako v bludisku, kde ideš, občas narazíš a musíš sa vrátiť. Animátor nech teraz rozdelí mladých do menších skupiniek (alebo zostanú v tých, čo boli predtým), dá im podklad pre scrabble (Príloha č. 2) a nechá ich v skupinách diskutovať a vypĺňať scrabble tabuľku. Výstupy spoločne zhodnotia a spíšu na tabuľu, respektíve flipchart, aby ich mali všetci pred očami a prípadne ešte doplnili o ďalšie témy.

Slajd 21 – Pápež František osobitne vyberá tri problematické oblasti pre mladých: *migrácia, digitálne prostredie, zneužívanie.*

Migrácia – v širšom zmysle ako hľadanie príležitostí, teda nielen utečenci z tretích krajín, ale aj hľadanie lepšej práce, lepšieho štúdia, lepšieho bývania a podobne, (napríklad Slovákov do Anglicka, Nórska...)
Digitálne prostredie – ako prostredie, ktoré ponúka svoje pozitíva, ale má aj svoje riziká a negatíva. Zvlášť zdôrazňuje výzvu nájsť rovnováhu medzi digitálnym a reálnym svetom.

Zneužívanie – vo všetkých jeho formách, osobitne v Cirkvi. A tu pápež volá po pokání a rozhodnom odmietnutí tohto zla a boji proti nemu. Môže nasledovať diskusia o tom, čo si o týchto oblastiach myslia mladí a či je to aj pre nich niečo, čo riešia. A ak áno, v akom zmysle (čo konkrétne sa v tejto súvislosti dotýka aj ich životov).

Slajd 22 a **23** – Nech sú to už rôzne veci, s ktorými sa mladí stretávajú, pápež sa pýta a kladie veľmi jasnú otázku. Nemôže nám to byť jedno. Na začiatku sme hovorili, že:

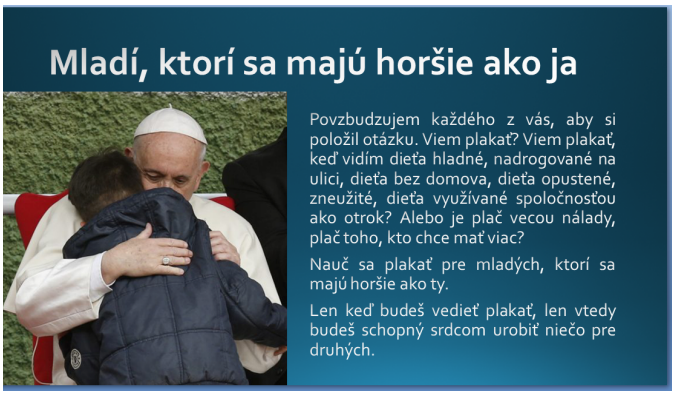

- ľudská dôstojnosť patrí každému človeku, na každom mieste, v každej dobe, v každej situácii a v každej nálade;

- prameňom tejto dôstojnosti je Boh ako Darca života. A je preto prejavom tohto postoja úcta ku každému človeku, úcta a solidarita.

3. KATECHÉZA
VY STE BOŽIE TERAZ

AKTIVITA

Nasleduje aktivita (**slajd 23)** a výstupy spíšu účastníci na jeden spoločný flipchart. Súčasťou je diskusia. Nejde iba o to, aby vymenovali zoznam, ale aby zdôvodnili svoje návrhy – prečo by to mala robiť Cirkev, čo od toho očakávajú, ako sa v tom prejavuje postoj úcty a solidarity. Je dobré, ak by sa tieto návrhy aj reálne dostali k zodpovedným zástupcom miestnej cirkvi.

PREZENTÁCIA

Slajd 24 – Keď rozprávame o tom, že mladý človek sa môže cítiť (a možno aj často cíti) v živote ako topiaci sa, ako stratený, tak chceme povedať to najdôležitejšie: zo všetkých temných a bolestných situácií jestvuje východisko. Aj v tvojom živote. Naozaj. Jestvuje východisko. A je ním...

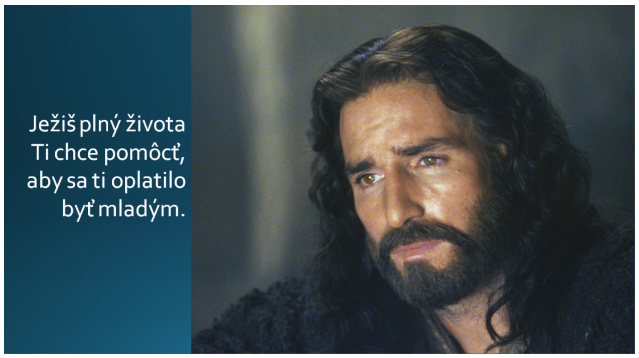

Slajd 25 *– On je vzkriesenie a život. On premohol smrť. On je definitívny víťaz. A nám sľúbil: Viera premáha svet. Boh nikdy nepoprie svoje autorstvo, On sa nepostaví proti žiadnemu človeku...*
Tým, čo milujú Boha, všetko slúži na dobré.

(Animátor môže ešte aj inými citátmi z Božieho slova priniesť a zdôrazniť mladým túto nádej.)

Slajd 26 a **27** a **28** – Ako žiť túto pravdu? Ako žiť to, že Ježiš je pomoc?

Animátor prečíta jasne a pomaly to, čo radí Svätý Otec František mladému človeku.

3. KATECHÉZA
VY STE BOŽIE TERAZ

Slajd 29 – Jeden konkrétny príklad cez toto video (treba stiahnuť zvuk). Do idúceho videa animátor číta (alebo prerozpráva) tento text:

Je to príbeh o začiatkoch jedného futbalového tímu. Ešte lepšie – je to príbeh o mladých chlapcoch, ktorí zmenili život na svojom ostrove, kde žili. Chlapci milovali futbal. Vždy, keď mohli, pozerali ho v televízii. Ich ostrov bol úplne malý a jednoduchý – uličky boli tak úzke, že dvaja ťažko prejdú vedľa seba, jediná zábava, ktorá tam bola, bolo súťaženie na lodiach, najčastejšie sa debaty viedli o tom, kto chytil akú veľkú rybu… Takto to bolo a nikto v tom nevidel nič zlé. Raz však dostali nápad – urobia si vlastný futbalový tím a stanú sa šampiónmi. Ostatní na ostrove považovali ich plán za hlúpy – odplašia ryby a navyše, nech sa pozrú okolo seba, kde žijú… Pre dospelých na ostrove to bol len mladícky úlet, nereálny sen. Pre chlapcov však nie.

Prvá výzva bola pred nimi: Keď však chcú hrať ako tím, musia mať ihrisko. Ale kde na tomto ostrove? „Tak si vytvoríme vlastný priestor na ihrisko," prišli s návrhom. A pustili sa do práce – nazháňali drevo, klince a vlastnou prácou po škole si postavili uprostred mora vlastné ihrisko. Nebolo veľmi dokonalé, ba skôr naopak – hrať na ňom futbal bolo dosť nebezpečné, ale to im nevadilo – mali svoje vlastné ihrisko a mohli hrať futbal. Mohli trénovať ako futbalový tím.

„Vy sa chcete stať šampiónmi na tomto ihrisku?" – vysmievali ich, keď sa na nich pozerali.
Jedného dňa prišiel jeden z chalanov s plagátom, ktorý našiel a ktorý oznamoval, že sa koná futbalový turnaj. To bola dobrá výzva, hoci vôbec nevedeli, či sú na to pripravení. Boli však rozhodnutí, že pôjdu. Keď odchádzali na turnaj, zastavil ich chlap, čo sa z nich doteraz vysmieval, a odovzdal im niečo, čo nečakali – aby vyzerali ako šampióni, kúpili im vlastné dresy. Dokonca ich šli aj povzbudzovať na turnaj. Hoci sa ešte pár týždňov predtým z nich smiali a krútili hlavou nad nimi. Keď na turnaji videli ostatné tímy, dosť znervózneli. Ale keď začali hrať, boli lepší, ako si mysleli. A darilo sa im. Postúpili do semifinále. A tu nielen, že súper bol fakt dobrý, ale počas zápasu začalo pršať a to našim chlapcom nepomohlo. Šmýkalo sa im, kopačky mali plné vody, strácali kontrolu nad loptou. Po polčase prehrávali 2:0 a boli naozaj dosť demotivovaní. Vedeli, že musia niečo urobiť. Cez prestávku dostali nápad – budú hrať, ako vedia, vyzuli kopačky a do druhého polčasu nastúpili naboso. To už bola iná hra – teraz boli výrazne lepší ako súper.
Podarilo sa im vyrovnať na 2:2. No poslednú minútu pred koncom dostali tretí gól a prehrali.

Aj napriek tomu však boli šťastní, že to dotiahli až tak ďaleko – veď to bola ich prvá účasť na oficiálnom turnaji. Ešte aj zvyšok dediny bol na nich hrdý. A navyše – na ostrove postavili nové ihrisko, bez vytŕčajúcich klincov. Toto je skutočný príbeh. Takto mladí chlapci zmenili nielen svoj život, ale aj život na ostrove. To, čo sa zdalo na začiatku nemožné, sa stalo realitou. Boli vytrvalí a nevzdali sa… Nezľakli sa prekážok, nedali sa znechutiť, urobili nakoniec viac ako len to, že oni hrali futbal, že môžu robiť to, čo ich baví. Oni takto priniesli na ostrov nádej, nový život.

3. KATECHÉZA
VY STE BOŽIE TERAZ

Slajd 30 – Animátor sa rozpráva s mladými, či poznajú podobné príbehy. Nejde len o menovanie iniciatív, za ktorými stoja mladí ľudia, ale vo vhodnej príležitosti je potrebné zdôrazniť, že takýmito ľuďmi sú aj svätí. Nejde o to, aby vždy vytvorili niečo nové, ale ide o to, že dôverujú Bohu a nedajú sa zlákať svetom, nestanú sa kópiu druhých či sveta iba preto, že je to ľahšie a prinesie to viac zábavy. Na slajde sú Pier Giorgo Frassati, Carlo Acutis a Chiara Luce Badano. Zmenme.to – je iniciatíva pre všetkých mladých, ako sa zapojiť do služby pre druhých. Môžu sa tam pripojiť a zapojiť sa.

AKTIVITA

A

Animátor rozdá mladým Prílohu č. 3, aby si každý z nich mohol napísať jednu vec, ktorú je ochotný urobiť počas najbližšieho týždňa. Môžu si to vziať so sebou, aby na to nezabudli a naozaj to aj urobili.

PREZENTÁCIA

P
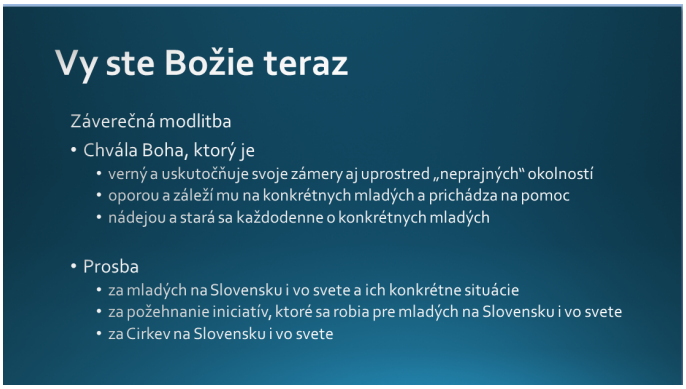
Slajd 31 – Na záver nasleduje modlitba – najprv chvála a oslava Boha a potom prosba.